

under processen og især ikke under diskussionen for et år siden lagt skjul på, at det var en vanskelig sag at nå til et tilfredsstillende resultat, især med hensyn til finansprotokollen. Jeg synes også, at der i mange af indlæggene er forskellige kommentarer til forløbet, men jeg vil gennemgående sige, at jeg er enig med dem, der har sagt, at dette er en hjørnesten i EU's forhold til disse udviklingslande, samt at det er kolossalt vigtigt, at vi kan ratificere aftalen.

Fru Tørnæs spurgte til det, der er anført om suspension og skærpede krav med hensyn til menneskerettigheder og demokrati; der er også andre, der har været inde på det, bl.a. hr. Estrup. Der er rigtig nok tale om, at kravene til respekt for menneskerettigheder og demokrati er blevet styrket formuleringsmæssigt ved ændringen af art. 5 i den fjerde Lomékonventionen, og samtidig er der med art. 366 a indsat en suspensionsklausul i konventionen. Der forhandles nu i EU om den interne fremgangsmåde på vores side af dette system for anvendelsen af bestemmelsen.

Jeg skal specielt til hr. Estrups bemærkninger om, hvordan vi ser anvendelsen af disse bestemmelser for os, understrege, at systemet her altså ikke er en ensidigt dikteret reaktionsmodel. Der er tale om et gensidigt system med konsultationer mellem EU-landene og udviklingslandet i en situation, hvor det er nødvendigt, og hvor man altså udløser sådan en mekanisme.

Jeg synes, at det er en model, der i øvrigt understreger noget af det, som trods alt mere generelt er en kvalitet i systemet, og jeg også synes, at man fra Enhedslistens side bør medgive, at der svaghederne til trods og utilstrækkelighederne til trods principielt set er tale om et samarbejde, der er bygget op som et samarbejde mellem parterne. Det er her i forhold til strukturen i den relation, der i øvrigt er i verden mellem donorsiden og modtagersiden, en bedre, hvad skal vi kalde det, arkitektur for samarbejde, og derfor vil vi selvfølgelig passe på, at den kvalitet bevares.

Det er særlig vigtigt, fordi alle erkender, at vi nu står ved udløbet af denne models anvendelse bl.a. på grund af det, nogle har været inde på: samspillet mellem handelsrelationerne og udviklingssamarbejdet må ind i en ny fase efter den fjerde Lomékonvention. Og det arbejder man jo også med, lige så vel som vi i EU's egen indre diskussion om udviklingspolitikken også gør klogt i at skifte over til en anden finansieringsform, for det er pinagtigt at få mobiliseret disse penge uden for EU's budget.

En yderligere bemærkning til dette med menneskerettighederne: De situationer, hvor vi bliver stillet over for at skulle tage stilling, er typisk situationer, som er oprørende, og som påkræver en reaktion. Vi så det med militærkuppet i Niger for nylig, og som faktiske eksempler har der altså været tale om indstilling af bistandssamarbejdet – ikke den humanitære bistand, men den egentlige udviklingsbistand – over for Niger, Rwanda, Zaire og Haiti.

Til bemærkningerne om kvoteordninger for forskellige typer af varer fra Afrika vil jeg specielt til hr. Albrechtsen anføre, at forestillingen om, at vi i Europa skulle importere meget svinekød fra Afrika, ikke er særlig praktisk, da hele det nordlige Afrika stort set er muslimsk. Det er med den kulturelle baggrund meget begrænset, hvilken svineködsproduktion man kan forvente sat i værk med henblik på eksport. Syd for Sahara er der selvfølgelig den kvalitet ved det, at de fleste svin dér garanteret er meget økologiske, men en produktion, der vil kunne bære transporten op til os, er ikke særlig realistisk.

Man kan godt sige, at eksemplet illustrerer det, der er det egentlige problem med handelspolitikken mellem Afrika og resten af verden, nemlig at de afrikanske økonomier er så små, er så lidt diversificerede, og det er dét, der er hovedproblemet.

Derfor er mit standpunkt også, at det er en farlig blindgyde i debatten, hvis man når hen til at sige handel i stedet for bistand. Det er absolut begge dele, der er brug for, og den balance er den fjerde Lomékonventionen og finansprotokollen jo et reelt bud på, og den er så godt et bud, som det for et år siden med et meget stort pres lod sig gøre at få formuleret.

Relativt set er Europas handelspolitik også i forhold til Afrika mere åben end de bud på en handelsrelation til Afrika, andre industrialiserede handelsgrupperinger i denne verden har tilbudt. Vi taler altså om, hvorvidt fremskridtene er gode nok, og ikke om, hvorvidt det her repræsenterer noget tilbageskridt. Sådan er sammenhængen reelt i det.

Jeg tror, at jeg vil lade det blive ved disse bemærkninger og måske kun til fru Margrete Auken føje til, at det er rigtigt, at vi sådan set sammen med Frankrig pressede på, men det var mest for et år siden vedrørende spørgsmålet om niveauet for pengene i denne her finansprotokol. I den totale sammenhæng må man nok sige, at når man ser på helhedsbilledet af handelsliberalisering og det andet, er det nok et mere